

21.02.2024

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 20

Palveluliikenteeseen tehtävät muutokset autoavustajien poistuessa

TRE:876/08.01.01/2024

Valmistelija / lisätiedot:
Periviita Mika

Valmistelijan yhteystiedot

Joukkoliikennejohtaja Mika Periviita, puh. 050 326 7007, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Noora Jalonen, puh. 040 142 4654, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Periviita Mika, Joukkoliikennejohtaja

Päätösehdotus

Palveluliikenteen järjestämisen keskeisiä periaatteita noudatetaan myös avustajatoiminnan päättymisen jälkeen perustelutekstissä kuvatusti.

Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta oikeuttaa joukkoliikennejohtajan hyväksymään palveluliikenteeseen autoavustajien poistumisen johdosta tehtäviä linjakohtaisia liitteen 1 mukaisia muutoksia niin, että palveluliikenteen kustannukset eivät nouse.

Kokouskäsitely

Asian esittelijä Mika Periviita teki pykälän Perustelut-kohtaan seuraavan muutoksen:

- viimeisen kappaleen loppuun lisätään lause: "Mikäli avustajat palaavat palveluliikenteeseen palautetaan tehdyt linjakohtaiset muutokset alkuperäisiksi."

Puheenjohtaja Pekka Salmi totesi näin muutetun Perustelut-kohdan olevan asian käsittelyn pohjana.

Perustelut

Taustaa palveluliikenteestä

Pirkanmaan hyvinvointialueen aloitettua 1.1.2023 tehtiin Tampereen palveluliikenteen tilaajarakenteessa muutoksia. Aikaisemmin palveluliikenne oli Tampereen kaupungin ikäihmisten palvelujen lautakunnan ja myöhemmin sosiaali- ja terveyslautakunnan tilaamaa liikennettä, ja myös palveluliikenteen avustajat olivat Tampereen kaupungin kotihoidon/ikäihmisten palveluiden työntekijöitä. Hyvinvointialueen käynnistyessä vuoden 2023 alussa palveluliikenne

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

siirtyi kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan tilaamaksi liikenteeksi palveluliikenteessä toimivien avustajien siirtyessä Pirkanmaan hyvinvointialueen työntekijöiksi.

Tuomi Logistiikka Oy on tuottanut ja suunnitellut Tampereen palveluliikenteen 90-luvun lopulta lähtien yhdistäen palveluliikenteessä käytettävään kalustoon sosiaali- ja terveystoimen sekä koulutoimen ryhmäkuljetuksia palveluliikenteen liikennöintiajan ulkopuolella. Samaa kustannustehokasta käytäntöä on jatkettu yhteistyössä Tuomi Logistiikan, Nyssen ja Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa vuoden 2023 alusta lähtien. Palveluliikenteen autoja hyödynnetään nykyisin Pirhan järjestämissä ryhmäkuljetuksissa palveluliikenteen pääsääntöisen liikennöintiajan ulkopuolella, ja Tuomi Logistiikka tuottaa tämän kuljetuskokonaisuuden.

Pirkanmaan hyvinvointialueen tuottama palveluliikenteen avustajatoiminta päättyy kevään 2024 aikana. Muutos on osa pirkanmaalaisten asiakkaiden palvelujen yhtenäistämistä sekä Pirkanmaan hyvinvointialueen sopeuttamistoimia, joista Pirkanmaan hyvinvointialue on käynyt syksyn 2023 aikana laajat yhteistoimintaneuvottelut.

Tampereella toimii yhteensä 20 palveluliikenteen linjaa, joita operoidaan yhteensä 22 pikkubussilla. Vuoden 2023 loppuun Pirkanmaan hyvinvointialueen avustajia toimi yhteensä 16 ajoneuvossa. Avustajilla on ollut merkittävä rooli palveluliikenteen liikennöinnissä. Avustajatoiminta on osaltaan mahdollistanut sen, että palveluliikenne on pystynyt liikennöimään nykyisillä matkustajamäärillä. Palveluliikenteen avustajia on ollut niillä palveluliikenteen linjoilla, joissa matkustajamäärä on ollut erityisen suuri tai toimintaympäristö on puoltanut avustajien käyttöä.

Palveluliikennettä liikennöidään arkisin ja palveluaika on pääsääntöisesti 8.30-14.30. Linjasta riippuen palveluliikenteen palveluaika voi hieman poiketa pääsääntöisestä palveluajasta. Tampereen keskustassa palveluliikenteen linjalla nro 17 tarjotaan arkisin palvelua klo 18 asti ja viikonloppuisin klo 9.25-17.05 aikavälillä. Palveluliikenteessä tehdään vuosittain noin 190 000 matkaa. Matkustajamäärän keskiarvo on 8600 matkaa palveluliikenteen ajoneuvoa kohti. Ruuhkaisimmissa Palissa 18 tehdään vuosittain jopa 18 000 matkaa.

Palveluliikenteen luonteeseen kuuluu se, että asiakkaille voidaan tarjota ns. ovelta ovelle kuljetus. Tämä tarkoittaa, että tarvittaessa asiakas noudetaan kyytiin kotiovelta ja saatetaan määränpäässä ovelle.

Palveluliikenteen linjojen toimintaperiaatteet:

- Reitti-mallinen palveluliikenne (esimerkiksi Pali 11)

Reitti-mallisen palveluliikenteen aikataulussa palveluliikenteelle on merkitty tarkka reitti, jota pitkin palveluliikenteen linja ajaa. Asiakkaan tekemän tilauksen perusteella linja voi kuitenkin poiketa reitiltä noutamaan asiakkaan kotiovelta. Reittiin on voitu merkitä joitakin reitin

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

osuuksia, jotka ajetaan vain kutsusta. Kutsusta merkityt osuudet tarkoittavat, että ko. osuutta (esim. pisto päätieltä) ei ajeta, ellei sinne ole asiakkaan tilausta tehtynä. Koska reittimallisessa linjassa linjan reitti on näkyvillä asiakkaille tuotetussa aikataulussa, ovat asiakkaat voineet myös nousta linjan kyytiin ilman tilausta odottamalla autoa reitin varrella.

- Alue-mallinen palveluliikenne (esimerkiksi Pali 3)

Alue-mallisessa palveluliikenteen aikataulussa linjalle on osoitettu se maantieteellinen alue, jolla linja liikennöi. Alueen lisäksi linjalle on osoitettu yleensä muutamia aikataulupisteitä, jotka ohjaavat linjan liikennöintiä. Aikataulupisteet osoittavat ne kellonajat, jolloin linja käy esim. alueen kauppakeskityksessä. Linjan tarkka reitti alueen sisällä muodostuu asiakkaiden tilausten perusteella, eikä aikataulussa ole nähtävillä tarkkoja teitä, joita pitkin linja ajaa. Alue-mallisessa palveluliikenteessä asiakkaan on tehtävä matkatilaus etukäteen, jotta pääsee linjan kyytiin. Aikatauluun merkityiltä aikataulupisteiltä (esim. lähtö kauppakeskityksestä) kyytiin voi nousta myös ilman etukäteistilausta.

- Reitti- ja alue-mallisen yhdistelmä (esimerkiksi Pali 9)

Jotkut palveluliikenteen linjat ovat yhdistelmä reittimallista ja aluemallista linjaa. Tämä tarkoittaa, että osa linjasta liikennöidään tiettyä reittiä pitkin, mutta osa linjasta palvelee aluemallisesti.

- Linjaliikenne-mallinen

Pali 19 on tällä hetkellä ainut linjaliikenne-mallinen linja, mikä tarkoittaa, että Pali 19 ajaa aina tietyn aikatauluun merkityn reitin, ja se ei poikkea lainkaan reitiltä (vrt. reittimallinen linja, joka kuitenkin poikkeaa reitiltä asiakkaan tilausten perusteella). Linjaliikennemalliseen linjaan nousta reitin varrelta, sopivilta kyytiinnoisupaikoilta. Pali 19 ei tehdä tilauksia.

Palveluliikenteen matkojen tilaustavat

Noin puolet palveluliikenteen linjoista ovat Tuomen ohjauksessa, mikä tarkoittaa, että asiakkaat soittavat matkatilauksen Tuomen kuljetustenohjauskeskukseen. Kuljetustenohjauskeskus hallinnoi ko. Palin tilauksia ja suunnittelee ajoneuvon reitin. Ajot välitetään kuljettajalle ajoneuvosovellukseen, josta kuljettaja näkee esim. mistä seuraava asiakas noudetaan kyytiin.

Niissä Paleissa, jotka eivät ole Tuomen ohjauksessa, asiakkaat soittavat matkatilaukset suoraan autoon. Autossa kuljettaja ja avustaja ovat yhteistyössä ottaneet tilaukset vastaan sekä suunnitelleet Palin ajojärjestyksen. Kuljettaja ja avustaja ovat tehneet tilausten vastaanottamisessa yhteistyötä: kun kuljettaja on ajanut, avustaja on ottanut tilauksia vastaan ja vastaavasti, kun avustaja on ollut avustamassa asiakasta, on kuljettaja ottanut tilauksia vastaan.

Palveluliikenteen järjestämisen periaatteet tulevaisuudessa

21.02.2024

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Tampereen Palveluliikenteen järjestämisen keskeiset periaatteet säilyvät myös avustajatoiminnan päättymisen jälkeen.

1. Palveluliikenne on kaikille avointa joukkoliikennettä, joka on kuitenkin suunniteltu erityisesti ikäihmisten tarpeisiin. Avoin joukkoliikenne tarkoittaa, että kuka vain voi käyttää palveluliikennettä. Asiakkaan ei tarvitse olla minkään tietyn iän ylittänyt tai vastaavasti asiakas ei tarvitse mitään todistuksia ollakseen oikeutettu käyttämään palveluliikennettä.
2. Palveluliikenteellä tarjotaan asiointiyhteydet ensisijaisesti alueen lähipalveluihin. Lähipalveluilla tarkoitetaan esimerkiksi kunkin asuinalueen kauppakeskittymää sekä yhteyksiä alueen julkisiin terveydenhoitopalveluihin. Yhteyksissä pyritään huomioimaan myös yhteydet lähitoreille, kirjastoihin ja kunnallisiin liikuntapalveluihin.
3. Palvelu on suunnattu erityisesti ikäihmisille tai muille sellaisille henkilöille, joille tavallisen joukkoliikenteen käyttäminen tuottaa haasteita. Tämä tarkoittaa, että asiakkaita avustetaan ajoneuvoon nousemisessa ja ajoneuvosta poistumisessa sekä kantamusten ja apuvälineiden kanssa siinä laajuudessa, millaista avustamista kuljettajan on mahdollista tarjota yksin.
4. Palveluliikenteen palveluaika tarjoaa asiointiyhteydet päiväsaikaan. Palveluliikenne palvelee asiakkaita päiväsaikaan n. 8.30-14.30. Tapauskohtaisesti linjan palveluaika voi poiketa tästä palveluajasta. Ilta- ja viikonloppupalvelua ei avustajatoiminnan päättymisen yhteydessä vähennetä.

Avustajatoiminnan päättymisen myötä palveluliikenteeseen on tehtävä linjakohtaisia muutoksia. Tehtävien muutosten toimenpidevalikoima on kuvattu liitteessä 1. Muutokset toteutetaan niin, että palveluliikenteen kustannustaso ei nouse. Mikäli avustajat palaavat palveluliikenteeseen palautetaan tehdyt linjakohtaiset muutokset alkuperäisiksi.

Tiedoksi

Milla Valkonen/Tuomi Logistiikka Oy

Liitteet

1 Liite 1 Jolila 21.2.2024 Palveluliikenne, suunnitteluperiaatteet

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 27.2.2024 kaupungin internetsivulle www.tampere.fi.

Päätös on lähetetty sähköisesti 27.2.2024.

Asia liitteineen on katsottavissa kaupungin internetsivulla www.tampere.fi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

fi. Pyydettyessä ote toimitetaan liitteineen.

Muutoksenhakuviranomainen

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

Tampere
27.02.2024

Noora Jalonen
Hallintosihteeri

21.02.2024

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Oikaisuvaatimus

§20

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa oikaisuvaatimuksen tehdä myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuviranomainen

Oikaisua haetaan päätösotteessa mainitulta muutoksenhakuviranomaiselta.

Oikaisuvaatimus tulee toimittaa osoitteella:

Tampereen kaupunki
Kirjaamo
Frenckellinaukio 2 B, PL 487
33101 Tampere

Oikaisun voi lähettää myös virallisen sähköisen asiointin lomakkeella osoitteessa <https://www.tampere.fi/asioi-kaupungin-kanssa> tai sähköpostilla kirjaamo@tampere.fi

Tampereen kaupunki ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvasuudesta.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa oikaisuvaatimusviranomaiselle. Oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä klo 16 mennessä. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.